

Deficitul bugetar a urcat la 6,19% din PIB dupa primele 10 luni din acest an

Deficitul bugetar a urcat la 6,19% din PIB dupa primele 10 luni din acest an, de la 5,44% din PIB la noua luni, respectiv 3,91% din PIB în perioada similara a anului trecut, potrivit datelor publicate marti de Ministerul Finantelor.

"Executia bugetului general consolidat în primele zece luni ale anului 2024 s-a încheiat cu un deficit de 109,42 miliarde de lei, respectiv 6,19% din PIB fata de deficitul de 62,81 miliarde de lei, respectiv 3,91% din PIB aferent celor zece luni ale anului 2023", se arata în documentul de la Finante.

Veniturile totale au însumat 473,53 miliarde de lei în primele zece luni ale anului 2024, înregistrând un avans de 13,1% (an/an), iar cheltuielile bugetului general consolidat au totalizat 582,94 miliarde de lei, în crestere în termeni nominali cu 21% comparativ cu aceeasi perioada a anului precedent.

Astfel, în ceea ce priveste veniturile totale, MF precizeaza ca acestea au fost sustinute de încasarile din venituri curente - contributi de asigurari, TVA, impozit pe salarii si venit, impozit pe profit, accize si venituri nefiscale.

"Încasarile din impozitul pe salarii si venit au totalizat 40,68 miliarde de lei, consemnând o dinamica pozitiva de 22,2% (an/an). Veniturile din impozitul pe salarii au înregistrat un avans de 20,5%, peste evolutia fondului de salarii din economie (17,2%), evolutia acestei categorii de încasari fiind influentata de modificarea reglementarilor privind facilitatile fiscale acordate salariatilor din sectorul constructii, agricol, industria alimentara si a activitatilor de creare de programe pentru calculator (O.U.G. nr. 93/2023 si Legea nr. 296/202) si de majorarea salariului minim brut pe tara garantat în plata (H.G. nr. 900/2023, iar începând cu data de 1 iulie 2024 H.G. nr. 598/2024). Totodata, evolutii pozitive au fost înregistrate si în cazul încasarilor din impozitul pe veniturile din pensii (63,9%) si aferente declaratiei unice (10,3%). Dinamica încasarilor din impozitul pe dividende ramâne înca în teritoriul negativ (-1,4%), pe fondul efectului de baza ridicat din ianuarie 2023 (cresterea semnificativa a dividendelor distribuite în baza situatiilor financiare interimare întocmite în cursul anului 2022, cu retinerea cotei de impozit de 5%)", se mentioneaza în document.

De asemenea, contributiile de asigurari au înregistrat 156,43 miliarde de lei, în crestere cu 20,0% (an/an), peste evolutia fondului de salarii din economie. Evolutia acestor încasari a fost influentata pozitiv de modificarea reglementarilor privind facilitatile fiscale acordate salariatilor din sectorul constructii, agricol, industria alimentara si a activitatilor de creare de programe pentru calculator (O.U.G. nr. 93/2023 si Legea nr. 296/2023), majorarea salariului minim brut pe tara garantat în plata (H.G. nr. 900/2023, iar începând cu data de 1 iulie 2024 H.G. nr. 598/2024) si majorarea salariului minim brut pe tara garantat în plata pentru sectoarele constructii, agricol si industria alimentara (O.U.G. nr. 93/2023), iar negativ de restituirea sumelor retinute cu titlul de CASS din veniturile din pensii (efect bugetar de -0,14 miliarde lei, conform O.U.G. nr. 4/2023).

Încasarile din impozitul pe profit au însumat 32,92 miliarde de lei, consemnând o crestere de 19,8% (an/an), sustinuta de avansul veniturilor din impozitul pe profit, inclusiv impozitul minim pe cifra de afaceri de la agentii economici si impozitul pe profit de la banci comerciale. Evolutia acestei categorii de încasari a fost influentata negativ de redirectionarea din impozitul pe profit a sumei pentru efectuarea de sponsorizari si/sau acte de mecenat, conform Legii nr. 322/2021 (-0,6 miliarde lei).

În ceea ce priveste încasarile nete din TVA, acestea au înregistrat 99,22 miliarde de lei, în crestere cu 17,0% (an/an). De asemenea, valoarea restituirilor de TVA s-a majorat cu 1,73% fata de nivelul rambursat în aceeasi perioada a anului trecut (25,21 miliarde de lei în ianuarie-octombrie 2024, comparativ cu 24,78 miliarde de lei în ianuarie-octombrie 2023).

"Evolutia încasarilor din taxa pe valoare adaugata a fost sustinuta si de modificarile fiscale aduse prin Legea nr.296/2023, precum cresterea cotei de TVA pentru alimente cu zahar adaugat (peste 10g/100g produs), pentru dreptul de utilizare a facilitatilor sportive, transportul de persoane în scop turistic, pentru livrarea locuintelor ca parte a politicii sociale, livrarea si instalarea de panouri fotovoltaice, panouri solare termice, pompe de caldura si alte sisteme de încălzire de înalta eficienta", arata MF în document.

Potrivit sursei citate, veniturile din accize au însumat 36 de miliarde de lei, înregistrând o crestere de 18,2%, sustinuta de sporul încasarilor din accizele pentru produsele energetice (+25,2%), în contextul unei evolutii favorabile a consumului de carburanti. Totodata, încasarile din accizele pentru produsele din tutun au consemnat o dinamica pozitiva, de 7,6%. Evolutia lunara a încasarilor din accize prezinta în general o volatilitate mai ridicata, determinata de politica operatorilor economici de antrepozitare fiscala a produselor accizabile.

Veniturile nefiscale au însumat 42,49 miliarde de lei, înregistrând un avans de 13,8% (an/an), sustinut de încasarile din dividende si varsaminte din veniturile nete ale BNR.

Sumele rambursate de Uniunea Europeana în contul platilor efectuate si donatii au totalizat 30,78 miliarde de lei, în scadere cu 20,8% (an/an).

Pe de alta parte, cheltuielile bugetului general consolidat în suma de 582,94 miliarde de lei au crescut în termeni nominali cu 21% comparativ cu aceeași perioada a anului precedent. Exprimat ca procent din Produsul Intern Brut, cheltuielile pe primele zece luni ale anului 2024 au înregistrat o crestere cu 3 puncte procentuale fata de aceeași perioada a anului 2023, de la 30% din PIB la 33% din PIB.

Cheltuielile de personal au însumat 133,72 miliarde de lei, în crestere cu 23,8% comparativ cu aceeași perioada a anului precedent. Exprimat ca pondere în PIB, cheltuielile de personal reprezinta un nivel de 7,56% din PIB, cu 0,83 puncte procentuale mai mari fata de aceeași perioada a anului precedent, tinând cont de cresterile salariale acordate în anul 2023, respectiv în anul 2024.

Cheltuielile cu bunuri si servicii au fost de 75,53 miliarde de lei, în crestere cu 20,9% comparativ cu aceeași perioada a anului precedent. O crestere se reflecta la bugetele locale, respectiv 12,5% comparativ cu aceeași perioada a anului precedent, precum si la bugetul Fondului national unic de asigurari sociale de sanatate de 24,6% pentru decontarea medicamentelor cu si fara contributie personala si a medicamentelor utilizate în programele nationale de sanatate.

Cheltuielile cu dobânzile au fost de 32,86 miliarde de lei, cu 4,73 miliarde de lei mai mari fata de aceeași perioada a anului precedent.

Cheltuielile cu asistenta sociala au depasit 185,53 miliarde de lei, în crestere cu 14,9% comparativ cu aceeași perioada a anului precedent. "Evolutia cheltuielilor cu asistenta sociala a fost influentata, în principal, de majorarea de la 1 ianuarie 2024, cu 13,8% a punctului de pensie, respectiv de la 1.785 lei la 2.032 lei, a îndemnatiei sociale pentru pensionari (pensia minima) de la 1.125 lei la 1.281 lei, respectiv de implementarea masurilor de recalculare a pensiilor din sistemul public cu începere de la 1 septembrie a.c., în conformitate cu prevederile Legii nr. 360/2023 din 29 noiembrie 2023 privind sistemul public de pensii", subliniaza MF.

Cheltuielile cu asistenta sociala au fost influentate si de platile suportate de la bugetul de stat pentru compensarea facturilor aferente consumului de energie electrica si gaze naturale, respectiv pe cele zece luni ale anului 2024, au fost în suma de 3,31 miliarde de lei.

Cheltuielile cu subventiile au fost de 14,93 miliarde de lei, în principal, aceasta suma reprezinta subventii pentru transportul de calatori, pentru sprijinirea producatorilor agricoli, precum si pentru schema de compensare pentru

consumul de energie electrica si gaze naturale al consumatorilor noncasnici (3,33 miliarde de lei) care reprezinta 22,3% din total subventii.

Alte cheltuieli au fost de 13,11 miliarde de lei, reprezentând în principal, burse pentru elevi si studenti, sustinerea cultelor, despagubiri civile, sume aferente titlurilor de plata emise de Autoritatea Nationala pentru Restituirea Proprietatilor potrivit Legii nr.165/2013 si a Legii nr.164/2014.

Cheltuielile privind proiectele finantate din fonduri externe nerambursabile (inclusiv subventiile de la Uniunea Europeana aferente agriculturii) au totalizat 41,3 miliarde de lei.

De asemenea, cheltuielile pentru investitii, care includ cheltuielile de capital, precum si cele aferente programelor de dezvoltare finantate din surse interne si externe, au fost în valoare de 88,4 miliarde de lei, în crestere cu 38,1% comparativ cu aceeași perioada a anului precedent, când au fost în valoare de 63,99 miliarde de lei.

La rectificarea bugetara adoptata de Guvern, deficitul pentru anul în curs a fost revizuit în crestere de la 5% din PIB la 6,94% din PIB. Consiliul Fiscal estimeaza, însa, ca deficitul pe cash se va apropia de 8% din PIB, în 2024.